

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών

Σημειώσεις Διαλέξεων

Στοιχεία Θεωρίας Αριθμών
&
Εφαρμογές στην Κρυπτογραφία

Επιμέλεια σημειώσεων:
Κάβουρας Λουκάς
Παπαδιάς Σεραφείμ

Διδάσκοντες:
Στάθης Ζάχος
Άρης Παγουρτζής

11 Ιανουαρίου 2013

1 Ανταλλαγή Κλειδιού Diffie-Hellman

Υποθέτουμε τον πρώτο p και g γεννήτορα του συνόλου \mathbb{Z}_p^* . Η A (Alice) επιλέγει $x_A \in \mathbb{Z}_{p-1}$ και στέλνει το g^{x_A} στον B (Bob). Και ο Bob με τη σειρά του επιλέγει $x \in \mathbb{Z}_{p-1}$ και στέλνει το g^{x_B} στην A. Και μετά ο καθένας υπολογίζει το κλειδί από αυτό που του ήρθε υψώνοντας το στο δικό του εκθέτη $k = g^{x_A x_B} \pmod p$.

Για να υπολογίσει κάποιος τρίτος το $g^{x_A x_B}$ πρέπει να λύσει το πρόβλημα Diffie-Hellman .

DHP(Diffie-Hellman Problem): Δίνονται g^{x_1} , g^{x_2} και πρέπει να υπολογιστεί το $g^{x_1 x_2}$. Ισχύει $DHP \leq^P DLP$, όπου DLP ο διακριτός λογάριθμος.

2 Σχήματα αναγνώρισης(ταυτοποίησης)/Identification (user authentication)

- **passwords** : encrypted (συνήθως) , replay problem
- **αποδείξεις γνώσης (proofs of knowledge)** : κάθε μέρα είναι διαφορετικές με χρήση κάποιας τυχαιότητας.
- **Με χρήση συμμετρικής κρυπτογραφίας** : Έστω κοινό κλειδί k και χρειαζόμαστε μία συνάρτηση e_k . Η A αιτείται στον B, και ο B επιλέγει και στέλνει x στην A. Η A υπολογίζει $y = e_k(x)$ και το στέλνει στον B. Ο B για να ταυτοποιήσει την A, υπολογίζει το $e_k(x)$ και ελέγχει αν $y = e_k(x)$ (το $e_k(x)$ υπολογισμένο από τον B).
Έτσι, πιθανόν μετά από κάμποσες επαναλήψεις ο αντίπαλος έχει πληροφορία για κείμενα και κρυπτοκείμενα, άρα και για το κλειδί.
- **Με ιδέα συστήματος δημοσίου κλειδιού** : Η A αιτείται στον B, και ο B επιλέγει και στέλνει $y = enc_{P_A}(x)$ στην A. Η A υπολογίζει $z = dec_{S_A}(y)$ και το στέλνει στον B. Ο B για να ταυτοποιήσει την A, ελέγχει αν $x = z$ για να είναι αποδεκτό.
Έτσι και εδώ, έχουμε το ίδιο πρόβλημα με προηγουμένως. Υπάρχουν καλύτερες τεχνικές identification που βασίζονται στην τυχαιότητα.

3 Σχήμα Αναγνώρισης Schorr

Αρχικοποίηση: p, q primes και $q|(p-1)$, τυπικές τιμές $p \approx 2^{1024}$, $q \approx 2^{160}$, γεννήτορας $g \in \mathbb{Z}_p^*$ αλλά είναι τάξης q , $g^q \equiv 1 \pmod p$.

Ορίζεται η παράμετρος t : $2^t < q$ και $t = 40$ (συνήθως). Η trusted authority παρέχει $sig_T, ver_T, C(A) = \langle ID(A), v, s \rangle$, $sig_T(ID(A), v)$. Και ο A δημοσιεύει $\langle ID(A), v, C(A) \rangle$, $v = g^{-a}$ όπου $a \in \mathbb{Z}_q$ είναι ιδιωτικός μυστικός εκθέτης η

μυστικό κλειδί που είναι γνωστός μόνο στην Α (δεν το στέλνει ούτε στην έμπιστη αρχή).

3.1 Πρωτόκολλο Schorr

1. Η Α επιλέγει τυχαία $k \in \mathbb{Z}_q^*$ και στέλνει στον Β $\gamma = g^k \pmod p$.
2. Ο Β επαληθεύει $\langle ID(A), v, C(A) \rangle$ και sig_T επιλέγει τυχαία $r \in [0, \dots, 2^t]$ και στέλνει το r στην Α.
3. Ο Α στέλνει το $y = k + a \cdot r \pmod q$ στον Β.
4. Ο Β ελέγχει αν $\gamma \equiv g^y \cdot v^r \pmod p$.

3.2 Τυποποίηση

1. commitment
2. challenge
3. response
4. response

Completeness: Αν παίζουν "τίμια" η αναγνώριση επιτυγχάνει.

Soundness: Αν όχι τότε αποτυγχάνει η αναγνώριση ή αποτυγχάνει με μεγάλη πιθανότητα.

1. $g^y \cdot v^r \equiv g^{y-a \cdot r} \equiv g^k \equiv \gamma \pmod p$. Άρα έχουμε ορθότητα.
2. Soundness: (Τι θα μπορούσε να κάνει η Όλγα(Ο) για να προσποιηθεί ότι είναι η Α στον Β?) . Συμμετέχει στην επιλογή του $k \in \mathbb{Z}_q$ και στέλνει $\gamma = g^y \cdot v^r \pmod p$ με πιθανότητα επιτυχίας $\frac{1}{2^t}$ μόνο. Αν μπορεί για διαφορετικά r_1, r_2 να υπολογίσει y_1, y_2 τέτοια ώστε να επαληθεύονται τότε θα ισχύει το εξής: $g^{y_1} \cdot v^{r_1} \equiv \gamma \equiv g^{y_2} \cdot v^{r_2} \Leftrightarrow y_1 - a \cdot r_1 \equiv y_2 - a \cdot r_2 \pmod q \Leftrightarrow a \equiv (y_2 - y_1) \cdot (y_2 - y_1)^{-1} \pmod q$, πρέπει $(r_2 - r_1, q) = 1$. Αυτό ισχύει γιατί $-q < r_2 - r_1 < q$ άρα $r_2 - r_1$ πρώτος με το q .

Άρα υπολογιστικά αν μπορούσε να το κάνει αυτό θα μπορούσε να υπολογίσει διακριτό λογάριθμο.

Βιβλιογραφία

Zac12 : Σημειώσεις Ζάχου, ΕΜΠ, 2012.

Sti06 : D. Stinson: Cryptography: Theory and Practice, 3rd edition, CRC Press, 2005.